

भारतीय संस्कृती आणि वारसा
Indian Culture and Heritage
(223)

शिक्षक अंकित मूल्यांकन पत्र
Tutor Marked Assignment

एकूण गुण : 20
Max. Marks: 20

- टिप्पणी : (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. प्रत्येक प्रश्नाचे गुण त्या प्रश्नासमोर दर्शविले आहेत.
- Note : (i) All questions are compulsory. The Marks allotted for each question are given beside the questions.
- (ii) विद्यार्थ्याने उत्तरपत्रिकेच्या पहिल्या पानावर आपला नोंदणीक्रमांक, नाव, ज्या केंद्रामार्फत परीक्षेस बसणार आहे, त्या केंद्राचे नाव आणि विषय लिहिणे आवश्यक आहे.
- (ii) Write your name, enrollment numbers, AI name and subject on the first page of the answer sheet.

1. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ४० ते ६० शब्दांत लिहा. 2
Answer any one the following question in about 40-60 words.
- a) संमिश्र भारतीय संस्कृतीच्या वाढीसाठी सुफी संताचे योगदान सांगा. (धडा ९ पहा)
Examine the contribution of Sufi Saint towards the growth of a composite Indian culture. (See Lesson-9)
- b) बौधायनचे गणिताच्या क्षेत्रातील कोणतेही दोन योगदान सांगा. (धडा १५ पहा)
List any two contributions of Baudhayana in the field of Mathematics. (See Lesson-15)
2. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ४० ते ६० शब्दांत लिहा. 2
Answer any one the following question in about 40-60 words.
- a) भारतीय संस्कृतीमधील अध्यात्माचे महत्त्व दर्शविणा-या कोणत्याही दोन वैशिष्ट्यांचा उल्लेख करा. (धडा २ पहा)
Mention any two features that show the importance of spirituality in Indian culture. (See Lesson-2)
- b) खगोल शास्त्रातील आर्यभट्टाचे योगदान सांगा. (धडा १४ पहा)
Examine the contribution of Aryabhatta in Astronomy. (See Lesson-14)
3. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ४० ते ६० शब्दांत लिहा. 2
Answer any one the following question in about 40-60 words.
- a) संस्कृत ही अनेक भारतीय भाषांची जननी आहे. स्पष्ट करा. (धडा ६ पहा)
'Sanskrit is the mother of many Indian languages.' Examine. (See lesson -6)
- b) भारतीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये सांगा. (धडा २ पहा)
List the characteristics of Indian culture. (See Lesson-2)

4. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर १००-१५० शब्दांत लिहा. 4
 Answer any one the following question in about 100-150 words.
- a) भारतातील तरुण पिढीला इतिहास वाचण्याचे / समजण्याचे महत्त्व पटवून द्या. (धडा ३ पहा)
 Justify the importance of reading/ understanding history to the younger generations of India. (See Lesson-3)
- b) समकालीन भारतीय समाजातील काही प्रमुख समस्या आणि समस्यांचे वर्णन करा. (धडा २० पहा)
 Identify some major issues and problems of contemporary Indian society. (See lesson-20)
5. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर १००-१५० शब्दांत लिहा. 4
 Answer any one the following question in about 100-150 words.
- a) तात्वीक ज्ञानाच्या विकासामध्ये चार्वाक विचारसरणीने वजावलेल्या भूमिकेचे मूल्यामापन करा. (धडा ८ पहा)
 Examine the role played by the Charvaka School in the growth of the philosophical knowledge. (See lesson-8)
- b) हडप्पा कालीन अवशेषांची मुख्य वैशिष्ट्ये सांगा. (धडा १९ पहा)
 Mention the main features of Harappan remains. (See lesson-13)
6. खालीलपैकी कोणताही एक प्रकल्प तयार करा. 6
 Prepare any one project out of the given below:
- (a) मध्ययुगीन भारताने दोन अत्यंत महत्त्वाच्या चळवळींचा उदय पाहिला, एक म्हणजे भगवद्गीता आणि दुसरे म्हणजे सुफी चळवळ. खालील मार्गदर्शक तत्वानुसार हा प्रकल्प रावावा. (धडा ९ पहा)
- (i) प्रत्येक चळवळीतील दोन संत ओळखा.
- (ii) समान विचारसरणीच्या इतर संताबद्दल त्यांच्या शिकवणीसह लिहा.
- (iii) संतांच्या कल्पनांचा त्यावेळच्या लोकांच्या जीवनावर कसा प्रभाव पडला ते लिहा.
- Medieval India witnessed the rise of two very important movements i.e. the Bhakti and Sufi movement. Do this project with the help of the following guidelines. (See Lesson-9)
- (i) Identify two saints from each of the movement.
- (ii) Find out other saints with similar thinking along with their teachings.
- (iii) Also write how their thoughts could have influenced the lives of the people during That time.
- (b) किमान दहा ऐतिहासिक वास्तू, मंदिरे, शिल्प, सिंह आणि मोहरांची माहिती गोळा करा. खालील मार्गदर्शक तत्वाच्या मदतीने एक छोटा अहवाल तयार करा. (धडा १३ पहा)
- (i) ज्या कालावधीत ते बनवले गेले किंवा लिहिले गेले किंवा वापवले गेले?
- (ii) जर ते पुस्तक असेल तर त्याचा विषय काय होता?
- (iii) त्याच्याकडून आम्हाला इतर कोणती माहिती मिळते?

Collect information of atleast ten historical monuments, temples, sculptures, coins and literature. Make a small report with the help of the following guidelines.

(See Lesson-13)

- (i) The time period in which they were built, written or used.
- (ii) If it is literature then what was the subject material?
- (iii) What more information do we get out of them of that period?